

at faren vil blive realiseret, hvis ikke politiet griber ind. Hvis f.eks. en person er ved at opstille et musik-anlæg med henblik på at forstyrre afviklingen af et politisk møde, kan politiet gribe ind, selvom mødet først starter flere timer senere. Politiet vil efter forslaget f.eks. også kunne gribe ind ved optræk til slagsmål foran et værtshus el. lign., når der er en vis sandsynlighed for, at der ellers vil blive slagsmål og dermed fare for orden og sikkerhed.

Det forhold, at en person er kendt som uromager, kan ikke i sig selv danne grundlag for et indgreb. Tidligere erfaringer med en person – eller en gruppe af personer – vil imidlertid sammen med de konkrete omstændigheder kunne indgå i vurderingen af, om der er en konkret og nærliggende fare for forstyrrelse af orden eller sikkerhed.

Indgreb efter stk. 2 og efter stk. 3, jf. nedenfor, må ikke anvendes med henblik på strafforfølgning. Hvis et forhold må antages at ville medføre strafferetlig forfølgning mod den, der udsættes for indgrebet, skal politiet som udgangspunkt gå frem efter retsplejelovens regler. I den konkrete situation, hvor der er behov for en øjeblikkelig indskriden på grund af en konkret og nærliggende fare for sikkerheden eller den offentlige orden, vil politiet imidlertid ikke være forpligtet til forinden nærmere at vurdere, om hjemmelsgrundlaget for et indgreb formelt vil være retsplejelovens regler eller bestemmelser i denne lov. Der vil derfor kunne forekomme situationer, hvor f.eks. en frihedsberøvelse umiddelbart iværksættes uden for strafferetsplejen, men senere overgår til at være en anholdelse efter retsplejelovens regler, fordi der skønnes at være grundlag for strafforfølgning.

Politiet vil imidlertid i et vist omfang efter en konkret vurdering af situationen kunne vælge at foretage indgreb efter bestemmelsens stk. 2 eller 3, når et strafbart forhold er realiseret, frem for at indlede strafforfølgning. Det vil navnlig være tilfældet i forbindelse med ordensforstyrrelser, hvor der ofte realiseres lovovertrædelser, som ikke altid er af en sådan karakter, at strafforfølgning ubetinget bør indledes. Bestemmelsen begrænser således ikke politiets mulighed for at fastholde den praksis, at overtrædelse af mindre alvorlige bestemmelser, f.eks. politivedtægtens § 3 om forstyrrelse af den offentlige orden, efter en konkret vurdering kan afklares ved et påbud frem for en sigtelse for overtrædelse af politivedtægten.

Politiet skal om muligt anvende det mindst indgribende middel i en given situation, hvor der er behov for at afværge fare. Vurderingen af, hvilke indgreb der bør iværksættes, vil afhænge af en konkret vurdering af situationen.

Endvidere indebærer det almindelige forvaltningsretlige proportionalitetsprincip, at politiet alene må foretage indgreb i det omfang, et indgreb er proportionalt i forhold til den fare, der truer de politiretlige beskyttelsesinteresser (orden og sikkerhed). Det kan f.eks. tænkes, at politiet i en situation, hvor mindre indgrebsmidler har vist sig nytteløse, alligevel må afstå fra at gennemføre en frihedsberøvelse, fordi en frihedsberøvelse ikke vil stå i forhold til faren. Mindre ordenskrænkelser vil f.eks. næppe altid kunne danne grundlag for frihedsberøvelse, og politiet må derfor i sådanne tilfælde i stedet overveje at udstede et bødeforelæg i anledning af krænkelsen.

Efter bestemmelsens *stk. 2, nr. 1*, kan politiet udstede "påbud".

Påbud omfatter, hvad der i den almindelige forvaltningsretlige terminologi betegnes som påbud og forbud, og indebærer en ordre om at foretage eller undlade en bestemt adfærd. Påbud kan være meget varierende i intensitet og kan efter omstændighederne dække over et påbud om at forlade et farligt offentligt område til et påbud om ikke at tage ophold i sit hjem. Et så vidtgående indgreb som påbud om ikke at tage ophold i sit hjem kan f.eks. være nødvendigt, hvis der tæt på hjemmet skal foretages sprængning for at nedrive en bygning, eller der er fare for, at et stort træ vælter ned i hjemmet.

Et påbud vil oftest være en mundtlig ordre rettet mod en eller flere personer, men kan også bestå i fysiske afspærringer af områder ved opstilling af barrierer, eller ved, at politiet stiller sig i en kæde og dermed tilkendegiver, at et område er afspærret. Bestemmelsen supplerer i den forbindelse bestemmelsen i lovforslagets § 4 om politiets forebyggende afspærringer.

Efter bestemmelsens *stk. 2, nr. 2*, kan politiet besigtige en persons legeme samt undersøge tøj og andre genstande i den pågældendes besiddelse, når vedkommende formodes at være i besiddelse af genstande bestemt til at forstyrre den offentlige orden eller bestemt til at udgøre fare for enkeltpersoners eller den offentlige sikkerhed.

Bestemmelsen skal ses i sammenhæng med politiets adgang til efter nr. 3, jf. nedenfor, at fratage genstande. Bestemmelsen indebærer, at politiet kan foretage legemsbesigtigelse mv. for at fratage personer genstande bestemt til at forstyrre den offentlige orden eller bestemt til at udgøre fare for enkeltpersoners eller den offentlige sikkerhed.

Legemsbesigtigelse af en person omfatter besigtigelse af legemets ydre, optagelse af fotografier, aftryk og lign. af legemets ydre samt visitation af det tøj, som den pågældende er iført. Afgrænsningen svarer til